

Façadisme slaat toe in Gent!

Anno 1767. Een zekere graaf Emmanuel –Ignace d’Hane dient een aanvraag in bij het Gentse stadsbestuur om een ruime woning te bouwen in de Veldstraat. Hij krijgt echter geen bouwvergunning omdat het bouwvolume te groot is en hij krijgt het advies van het stadsbestuur om zijn programma te bouwen achter de gevels van bestaande kleine middeleeuwse huisjes. Graaf d’Hane is razend en beslist om toch zijn royaal bemeten hotel te bouwen. Twee eeuwen later plaatst men dit bouwwerk op de monumentenlijst!

Wie ervaart in de Veldstraat anno 2012 het Hôtel d’Hane-Steenhuysse als een te groot en misplaatst volume? Is dit een schaalbreuk zonder weerga en een verminking van de stad? Toen architect Léon Stynen in de jaren '60 de opdracht kreeg van de kledingsgroep C&A om een nieuw winkelpand te bouwen, eveneens in de Veldstraat, maakte hij een gevelcompositie waarbij er een relatie is tussen binnen en buiten. Vandaag neemt niemand aanstoot aan deze gevel, misschien komt die ooit op de monumentenlijst! Vermoedelijk zou de befaamde Antwerpse architect van de stedelijke ambtenaren nu geen vergunning meer krijgen en zou men voorstellen de nieuwbouw achter bestaande gevels te construeren.

In de Veldstraat is men recent gestart met de bouw van een groot commercieel complex dat in totaal vijf kleine panden in beslag neemt. Het eerste wat men deed waren de ramen toemetselen om de stabiliteit bij het slopen te bekomen. De eigenaar moet alles verstoppen achter de bestaande gevels, een dwingende eis met extra meerkosten. Dat men waardevolle gevels gaat bewaren kan ik zeer goed begrijpen, maar deze vorm van gevelbehoud drukt enkel een reactionaire

attitude uit. Niets mag veranderen in het stadsbeeld, zelfs al gaat het om gebouwen die op architectonisch vlak niets te betekenen hebben. Vanwaar komt deze angst? In plaats van de opdrachtgevers te verplichten om een kwalitatieve oplossing uit te werken kiest men voor een banale oplossing. In de grote winkelstraat van Innsbruck ontwierp architect David Chipperfield recent een sobere gevel voor een groot winkelcomplex.

De Dienst Monumentenzorg en de personen die een bouwaanvraag beoordelen moeten zich dringend bezinnen met wat zij bezig zijn. Deze vorm van façadisme is een uiting van creatieve armoede of van angst. Met een dergelijke attitude werkt men niet aan de toekomst. Juist de gelaagdheid die elke eeuw aanbrengt in een stad maakt de rijkdom van het stedelijk weefsel.

Marc Dubois
November 2012